

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

Krajské kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

13. ročník, školský rok 2020/21

Testové úlohy pre kategóriu C (9. ročník ZŠ a 4. ročník OG)

Poznámka: otázky monotematickej časti sú označené *

1.* Prečítajte si nasledovné tvrdenia o francúzskom kráľovi Hugovi Kapetovi a rozhodnite, či sú pravdivé alebo nie. Do odpoved'ového hárku zapíšte iba správnu odpoveď' (áno / nie).

- a) Hugo Kapet sa stal kráľom Francúzska v roku 987.
- b) Hugo Kapet sa stal zakladateľom panovníckej dynastie Robertovcov.
- c) Hugo Kapet pochádzal z rodu Karolovcov.
- d) Hugo Kapet bol zakladateľom panovníckej dynastie Koplotovcov.
- e) Hugo Kapet bol zvolený za francúzskeho kráľa.

2.* Dynastia Karolovcov, ktorá vládla Franskej ríši, pretrvala aj po jej rozpade a rozdelení na západnú a východnú časť. Pri moci sa udržali dlhšie v západnej časti, z ktorej vzniklo Francúzsko. Kto bol posledným panovníkom Francúzska z tejto dynastie?

- a) Ľudovít IV.
- b) Ľudovít V.
- c) Ľudovít VI.
- d) Ľudovít VII.

3.* Identifikujte osobnosť a pomôžte si aj obrázkom.

Už ako trojročný sa stal kráľom, ako 16-ročný sa stal cisárom a ako 21-ročný zomrel. O ktorého panovníka išlo?

- a) Oto I.
- b) Oto II.
- c) Oto III.
- d) Oto IV.

4.* V odpoved'ovom hárku zorad'te uvedené udalosti v správnom poradí, podľa toho, ako po sebe nasledovali. Zapíšte iba písmená v poradí od najstaršej po najmladšiu udalosť.

- a) Vylodenie sa Viliama Dobyvateľa v Anglicku
- b) Bitka pri Hastingse
- c) Bitka pri Stamford Bridge
- d) Vojenské výpravy do Yorkshire
- e) Korunovácia Viliama Dobyvateľa za anglického kráľa

5. * Rozhodnite, ktoré z uvedených konštatovaní sú pravdivé, a správne to zaznačte (zakrúžkujte) do odpovedového hárku.

- a) Vojvoda Normandie Viliam mal prezývku Ľavoboček, lebo kríval na ľavú nohu.
- b) Na anglickom kráľovskom dvore sa v časoch Viliama Dobyvateľa hovorilo po anglicky.
- c) Sicílske kráľovstvo založili Normani.

6.* Vytvorte správne dvojice z mien panovníkov a krajín, kde vládli. V odpovedovom hárku zapíšete len dvojice písmen a čísel.

A - Henrich II. Plantagenet	1 - Francúzsko
B - Balduin	2 - Dánsko
C - Ľudovít IX.	3 - Jeruzalem
D - Knut	4 - Anglicko

Knut

7.* Vyberte z uvedených skutočností tie, ktoré správne popisujú dobu vlády kráľa Filipa Augusta. Do odpovedového hárku zapíšete iba tie tri čísla, ktoré sú pravdivé.

- 1) Filipa Augusta poznáme aj pod menom Filip III. Francúzsky.
- 2) Stal sa prvým skutočným kráľom stredovekého Francúzska.
- 3) Podarilo sa mu zlomiť moc vojvodov a grófov.
- 4) Podporoval rozvoj vzdelanosti, vrátane univerzity v Paríži.
- 5) Hlavným mestom krajiny sa stal Remeš.
- 6) Pochádzal z rodu Bourbonovcov.

8.* Vytvorte správne dvojice z mien francúzskych kráľov a udalostí, ktoré sa stali počas ich vlády. Do odpovedového hárku zapíšete len správne kombinácie písmena a čísla.

A – Filip August	1 – Dve nie veľmi úspešné križiacke výpravy do severnej Afriky
B – Ľudovít IX.	2 – Úspešné boje proti anglickým vojskám a vybudovanie pevnosti Bastilla
C – Filip Pekný	3 – Víťazstvo nad spojenými vojskami v bitke pri Bouvines
D – Karol V.	4 – Presťahovanie pápežského sídla do Avignonu (na obrázku je pápežský palác)

9.* Vytvorte správne dvojice z mien vládcov a súvisiacich pojmov. Do odpoved'ového hárku zapíšte len správne kombinácie písmena a čísla.

A – Hugo Kapet	1 – cisár korunovaný v Ríme
B – Oto III.	2 – dvojnásobná exkomunikácia pápežom
C – Harold	3 – franský vojvoda
D – Godefroy z Bouillonu	4 – smrť na bojisku
E – Fridrich II.	5 – ochranca Sv. hrobu

10.* Rozhodnite, ktoré z uvedených konštatovaní sú pravdivé a správne to zaznačte (zakrúžkujte) do odpoved'ového hárku.

- a) Pápež Urban III. vyzval veriacich, aby oslobodili Kristov hrob od Turkov v roku 1095
- b) Pápež Urban II. vyzval veriacich, aby oslobodili Kristov hrob od Turkov v roku 1095
- c) Pápež Urban II. vyzval veriacich, aby oslobodili Kristov hrob od Turkov v roku 1096
- d) Pápež Urban I. vyzval veriacich, aby oslobodili Kristov hrob od Turkov v roku 1096

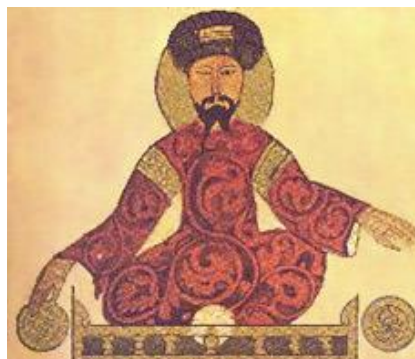
11.* Z uvedených skupín hlások správne vytvorte slová, ktoré sú odpoveďou na nasledujúce otázky - správne ich zapíšte do odpoved'ového hárku. V jednom prípade sa jedná o dve slová.

tarkai, diktinter, karcii, kriackeži vavyýpr

- a) zákaz vykonávať cirkevné obrady
- b) označenie všetkých odporcov rímsko-katolíckej viery
- c) vojenské akcie rímskych katolíkov proti predstaviteľom iných náboženstiev i tým, ktorí vyznávali inú formu kresťanstva
- d) označenie odporcov rímsko-katolíckej cirkvi na juhu Francúzska v 12. storočí

12.* Do odpoved'ového hárku zaznačte (zakrúžkujte), či uvedené skutočnosti o Richardovi Levie Srdce sú alebo nie sú pravdivé.

- a) bol synom Henricha II.
- b) písal básne
- c) porazil Saladína (na obrázku)
- d) zajal ho Lothar, rakúsky vojvoda
- e) vydal Magnu chartu
- f) udržal anglické pozície (majetky) v Normandii

13.* Rozhodnite, či uvedené skutočnosti v súvislosti s Filipom IV. Pekným sú pravdivé alebo nie. Správnu odpoveď zaznačte (zakrúžkujte).

- a) V roku 1314 zvolal prvé veľké zhromaždenie francúzskych stavov.
- b) Obyvatelia krajiny ho nazývali peňazokazcom.
- c) Časť z bohatstva templárov dal johanitom.
- d) Nazývali ho železným kráľom.
- e) Zomrel po páde z koňa.

14. Rozhodnite, či uvedené skutočnosti v súvislosti s Františkom Ferdinandom d'Este (na obrázku) sú pravdivé alebo nie. Správnu odpoveď zaznačte (zakrúžkujte).

- a) Bol synovec Františka Jozefa I.
- b) Chcel odstrániť politický dualizmus v Rakúsko-Uhorsku.
- c) Bol zavraždený v Sarajeve roku 1913.
- d) Za atentátom na jeho osobu stála česká anarchistická organizácia Čierna ruka.

15. Rozhodnite, ktoré z uvedených konštatovaní týkajúcich sa udalostí počas prvej svetovej vojny sú pravdivé, a správne to zaznačte (zakrúžkujte) do odpoved'ového hárku.

- a) Boje na západnom fronte sa po krátkej dobe zmenili na zákopovú vojnu.
- b) Boje na východnom fronte sa po krátkej dobe zmenili na zákopovú vojnu.
- c) USA vstúpili do vojny v roku 1918.
- d) Už počas trvania vojny sa dostal v Rusku k moci Lenin.
- e) Už počas trvania vojny sa dostal v Taliansku k moci Mussolini.
- f) Nemecko kapitulovalo 11. novembra 1917.

16. Rozhodnite, či uvedené skutočnosti v súvislosti s Tomášom Garrigue Masarykom (na obrázku) sú pravdivé alebo nie. Správnu odpoveď zaznačte (zakrúžkujte).

- a) Jeho otec bol Čech.
- b) Na pražskej univerzite prednášal fyziológiu.
- c) Založil časopis Nečas.
- d) Stal sa prvým premiérom ČSR po jej vyhlásení 28. októbra 1918.

17. Na základe krátkej charakteristiky zistíte, o aké dve osobnosti slovenských dejín v prvej polovici 20. storočia ide, a do odpoved'ového hárku zapíšete iba priezviská.

- a) Stál na čele Ministerstva s plnou mocou pre správu Slovenska, tiež bol poslancom a senátorom Národného zhromaždenia za agrárnu stranu.
- b) Napriek tomu, že bol katolícky kňaz, často si obliekal ľudový kroj obce, v ktorej žil, a bol aj podpredsedom Slovenskej ľudovej strany.

18. Po prvej svetovej vojne sa zmenila rozloha viacerých európskych štátov. Niektoré svoje územie zväčšili, iné o časť svojho územia prišli. Uvedené štáty rozdeľte podľa toho, či sa ich územie zväčšilo alebo zmenšilo. Do odpoved'ového hárku zapíšte iba správne čísla. Môžete si pomôcť aj mierne zaslepenou mapou.

- 1) Nemecko
- 2) Francúzsko
- 3) Rumunsko
- 4) Taliansko
- 5) Rusko
- 6) Dánsko

19. V súvislosti so začlenením Slovenska do ČSR mala Bratislava viacero predpokladov na to, aby sa stala jeho hlavným mestom. Rozhodnite, ktoré z uvedených konštatovaní týkajúcich sa Bratislavy v roku 1919 sú pravdivé a správne to zaznačte (zakrúžkujte) do odpoved'ového hárku. Na obrázku vidíte jeden z mála zachovaných detailov krásy železničnej stanice.

- a) Väčšina jej obyvateľov sa hlásila k slovenskej alebo českej národnosti.
- b) Bola druhým najväčším mestom na Slovensku.
- c) V meste bolo už letisko.
- d) Železnicou bola spojená s viacerými európskymi metropolami.

20. K osobnosti správne prirad'ite oblasť, v ktorej sa preslávila - do odpoved'ového hárku zapíšte iba kombináciu čísla a písmena.

1) významný architekt	a) Imrich Karvaš
2) známy ekonóm	b) Fridrich Weinwurm
3) filmový režisér	c) Mikuláš Galanda
4) výtvarník - slovenská moderna	d) Karol Plicka

21. V odpoved'ovom hárku zorad'te nasledujúce štáty podľa toho, v akom poradí ich Nemecko počas druhej svetovej vojny obsadilo - od toho, ktorý bol obsadený najskôr, po ten, ktorý obsadili najneskôr.

a) Francúzsko, b) Rakúsko, c) Dánsko, d) Poľsko, e) Nórsko

Na obrázku vidíte záber z centra Krakova.

22. Rozhodnite, ktoré z uvedených konštatovaní týkajúcich sa Slovenskej republiky z rokov 1939 a 1945 sú pravdivé, a správne to zaznačte (zakrúžkujte) do odpoved'ového hárku.

- a) Nemecko po víťaznej vojne už nepočítalo s existenciou tohto štátu.
- b) Medzi Slovenskou republikou a Maďarskom boli napäté vzťahy.
- c) Vládu HSLŠ nazývali aj „deravou“ totalitou.
- d) Zo Slovenska boli v rokoch 1942 a 1944 deportovaní židovskí občania.
- e) Už od roku 1942 sa na území Slovenska začali vytvárať partizánske jednotky.

Autori: doc. PhDr. Adriana Kičková PhD, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Recenzent: Mgr. Anna Žideková

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2021

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

